

Plan för likabehandling och arbete mot kränkande behandling

Trollsländan/Smultron

2022/2023

Vår vision:

Vi vill skapa en trygg miljö där alla visar varandra hänsyn, respekt och omtanke.

Den sociala gemenskapen på vår förskola berikas
av att vi är olika med olika förmågor.

Innehållsförteckning

Syfte	3
Planens giltighetstid	3
Lagar och styrdokument	3
Ansvariga för planen	4
Förankring av planen	5
Definitioner	6
Diskrimineringsgrunder	7
Främjande arbete	9
Förebyggande arbete	10
Rutiner för akuta åtgärder vid situationer av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	18
Kontaktuppgifter	20

Syfte

Planen beskriver förskolans arbete för barns lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen ska användas som ett aktivt verktyg i den dagliga utbildningen. Planen utvärderas och omarbetas en gång om året. Varje enhet har sin egen plan som bland annat finns att läsa på enhetens hemsida.

Planens giltighetstid

Denna plan gäller för läsåret 2022/2023, med utvärdering i maj 2023. Uppföljning och nya mål för nästkommande läsår skrivs i oktober 2023.

I planen skall planerade åtgärder redovisas.

Lagar och styrdokument

Diskrimineringslagen

Diskrimineringslagen (2008:567) har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen

Skollagen (2010:800 6 kap) har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag. Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

FN:s konvention om barnets rättigheter

FN:s konvention om barns rättigheter (2018:1197) syftar till att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter. Barnkonventionen består av totalt 54 artiklar, varav fyra grundprinciper:

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: I alla åtgärder som rör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

Läroplan för förskolan Lpfö 18

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Ansvariga för planen

Rektor

- organiserar för förskolans och rektors arbete med *Plan för likabehandling och arbete mot kränkande behandling* ansvarar för att planen upprättas och förankras i arbetslagen
- följer upp och utvärderar förskolans planer på en övergripande nivå för att förebygga och motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling bland barn och personal
- ansvarar för att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och kränkande behandling
- ansvarar för att rutin finns för anmälan till huvudman

Förskolans arbetslag

- ansvarar för att genomföra, följa upp och utvärdera förskolans *Plan för likabehandling och arbete mot kränkande behandling*
- ansvarar för att förankra planen i förskolans utbildning och i föräldrasamverkan
- dokumenterar omgående och anmäler ärendet skyndsamt via Prorenatas [funktionsbrevlåda](#) till rektor och huvudman

Förankring av planen

Förskolans arbetslag

- arbetar aktivt för att planen efterföljs
- integrerar planen som en del i förskolans systematiska kvalitetsarbete
- informerar nya medarbetare

Barn

- tar del i samtal i vardagen om alla människors lika värde och hur man bemöter varandra vilket gör värdegrundsfrågorna levande
- är delaktiga i arbetet med kartläggning i form av trygghetsvandring, intervju m.m
- görs medvetna om barnkonventionen och deras rättigheter

Vårdnadshavare

- informeras under introduktionen
- tar del av information under föräldramöten, utvecklingssamtal och den dagliga kontakten
- planen finns tillgänglig på respektive förskoleavdelning och på hemsidan.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder*. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Ett barn kan också bli diskriminerat om barnet särbehandlas på grund av en vårdnadshavares eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Direkt diskriminering: ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en pojke går före en flicka i kön till en förskola med motiveringen att det redan går många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering: när det finns en regel eller rutin som verkar vara neutral, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som till exempel på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av vårdnadshavares eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Några exempel är slag, ryck i håret, knuffar, öknamn, utfrysning.

Skolverket: kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt skollagen måste kränkningen vara *märkbar* och *tydlig*, det framgår av förarbetena till bestämmelserna. I förarbetena anges också att den som kränker någon måste förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Det är viktigt att komma ihåg att det kan vara svårt för ett barn eller en elev att förmedla sin känsla av att ha blivit kränkt. Särskilt yngre barn kan ha svårt att sätta ord på sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna. Barnet eller eleven kan därför behöva ta hjälp av personalen i verksamheten

Både personal och barn kan agera på ett sätt som kan upplevas som såväl trakasserier som kränkningar.

En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av trakasserier eller kränkning alltid måste tas på allvar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta barn för straff eller negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavare anmält förskolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Enligt diskrimineringslagen avses att någon är kvinna eller man.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Enligt diskrimineringslagen avses att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet

Enligt diskrimineringslagen avses nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter. Var och en har rätt att definiera sin egen tillhörighet.

Religion eller annan trosuppfattning

Enligt läroplanen ska alla föräldrar kunna lämna sina barn till förskolan förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller den andra åskådningen. Förskolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Föräldrar har också rätt att uppfostra sina barn i enlighet med sin tro. Det gäller för förskolan att respektera alla dessa rättigheter.

Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism och ateism. De anses ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

Funktionsnedsättning

Enligt diskrimineringslagen avses varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på funktionshinder som kan märkas mer eller mindre i olika situationer är allergier, dyslexi, hörsel- och synskador. Det kan också vara neuropsykiatriska funktionshinder som till exempel ADHD eller autism.

Sexuell läggning

Enligt diskrimineringslagen avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Enligt diskrimineringslagen avses uppnådd levnadslängd.

Det är tillåtet att särbehandla i förskolan på grund av ålder om:

- särbehandlingen gäller tillämpning av en bestämmelse som rör ålder. En sådan bestämmelse kan exempelvis finnas i skollagen eller någon förordning som rör förskolan
- särbehandlingen har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att stärka positiva förutsättningar för barns lika rättigheter och möjligheter i utbildningen. Det främjande arbetet syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt utveckla en förskola där alla barn känner sig trygga och utvecklas. Detta främjande arbete är en naturlig del i det dagliga arbetet där vi utgår från *Läroplan för förskolan*, Lpfö 18, med fokus på normer och värden.

Arbetslagets främjande arbete

- låta förskolans värdegrund genomsyra det dagliga arbetet
- skapa tydlig struktur och genomtänkta rutiner
- uppträda som viktiga förebilder genom att möta barn med värme, empati och ödmjukhet
- vara närvarande, aktiva pedagoger med intresse i barnen och det de är upptagna av
- bekräfta och uppmuntra positiva beteenden
- ta barns konflikter på allvar, hjälpa dem att finna alternativa lösningar
- reflektera tillsammans med barnen hur vi vill vara mot varandra, både i ord och handling
- synliggöra likheter och skapa förståelse för olikheter
- göra barnen medvetna om barnkonventionen och deras rättigheter

- planera utbildningen så att tillfällen för samarbete och samspel skapas
- skapa förtroendefulla relationer med vårdnadshavare
- informera om *Plan för likabehandling och arbete mot kränkande behandling* och arbetet med den för nya medarbetare samt vårdnadshavare

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet är det arbete som pågår där kartläggning av diskrimineringsgrunder och kränkande behandling har påvisat risker och/eller brister. Konkreta åtgärder ska formuleras för att förebygga risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Fortlöpande arbete i fyra steg

1. Undersök
2. Analysera
3. Åtgärda
4. Följ upp och utvärdera

Från förra årets utvärdering:

Toaletten.

Barnen tycker att det blir svårt vid toa besöket när det är upptaget och ingen svarar när man knackar.

Det kvarstår och vi kan förstärka med en röd hand för de barn som behöver.

1. Undersök

Kartläggning sker under vecka 40-44 och dessutom löpande. Under vecka 44 sammanställs kartläggningen, den analyseras av arbetslaget och mål och åtgärder skrivs in/revideras i planen.

I kartläggningen fokuserar vi på förskolans organisation och arbetssätt, barnens trygghet och trivsel samt deras och vårdnadshavares uppfattning utifrån alla diskrimineringsgrunderna samt kränkande behandling.

För att upptäcka och kartlägga:

- vara närvarande som pedagoger i barngruppen både inne och ute
- genomföra avstämningssamtal, utvecklingssamtal och det dagliga mötet med vårdnadshavare
- genomföra oplanerade såväl som planerade samtal/intervjuer med barnen kring trivsel, gemenskap med mera
- genomföra trygghetsvandring/trygghetsenkät förskola
- genomföra trygghetsvandring/trygghetsenkät vårdnadshavare
- göra dagliga observationer som dokumenteras och följs upp på utvecklingstid, apt/p-möte
- få syn på effekterna av det främjande arbetet

- analysera anmälningar och tillbudsrapportering

Årets kartläggning:

Vi har gjort Barnens utvärdering av Grundutbildningen.

Trygghetsvandring.

Avstämnings samtal pågår.

Egna observationer av barnens sociala samspel.

Inga anmälningar eller tillbudsrapporteringar.

Smultron

Trygghetsvandring är genomförd inomhus och utomhus

Avstämningsamtal är genomförda

Egna observationer av barnens sociala samspel

2. Analysera

Analysera kartläggningens resultat. Vad har framkommit? Orsaker?

Inomhus. Utifrån vår Trygghetsvandring.

Ateljen: Vi ser att miljön blev sämre när vi tvingades att flytta över hemvrån till ateljen. På grund av att vi fått in en avdelning till på Trollsländan. Leken i hemvrån "växer" svårt att skärma av. Ateljen ska vara en lugn plats där man kan jobba/skapa i lugn och ro.

Byggrummet: Väljarlådor och avgränsande ytor som vi ser som mötesplatser fungerar bra. Vi fick positiv feedback från barnen.

Torget: En social plats. Förskolans nav. Positiv plats för både barn och vuxna.

Tambur: Trångt med alla kläder. Men det är bra för vuxna hjälper. Vi ser att varje barn har svårt ibland för att det blir för mycket kläder. Svårt med logistiken i den nya situationen som vi har just nu.

Toan: Påminna om att knacka och invänta svar när man ska gå på toan. Prata med barnen om att det är viktigt att svara.

Grottan och cafeet: används inte så mycket eftersom Smultron är hos oss just nu.

utomhus. Utifrån vår trygghetsvandring.

Vid förrådet: Cyklar och hämtar material i förrådet. Det uppstår krockar ibland när barnen cyklar. Svårt, det går att cykla fort. Barnen upplever inte att det är ett problem. Pedagogerna försöker styra upp cyklandet, vi gör "banor" som styr upp så att det skapas ett avgränsat område.

Berget vid träden: Alla gillar berget. Vi klättrar och hoppar, leker med gubbar och dinosaurier. Känns inte bra när man puttas eller ramlar. Vi hämtar fröken om det händer något.

Gräsplanen: Springa och leka. Gunga gungbräde, leka kull. Roligt och mysigt Leker monster och zombie. Ibland puttas vi men vi säger stopp. Fröken är här. Gömma sig runt hörnet i leken.

Baksidan: Sandlådan, tältet, stora trälådan kan bli olika fordon, buskarna, gunga, bygga, hinderbana. Jättekul att leka man blir glad. Vi hjälper varandra. Fröknarna är vid sandlådan.

Altanen: Måla och pyssla. Förstoringsglasen. Tyvärr har vi inte tillgång till lilla gården så ofta pga att de små barnen passar bättre där.

På framsidan blir det väldigt mörkt och barnen upplever det lite otäckt. Vi har fått en stolpe där det ska monteras belysning.

Smultron utifrån våra trygghetsvandringar

Cafet

Barnen säger att dom känner sig glada när dom är cafet. Dom nämner många saker som man kan kan aktivera sig med, såsom läsa bok, playdoh, pussel, måla, spela spel, den svarta korgen med hästar mm.

- Inte bra, då är jag arg på riktigt Pedagog frågar då varför är du ärg? Jag får ont i mina öron
- Vill att mamma hittar mej
- Brukar äta macka
- Leka med väljarlådorna

Grottan

Många vill vara i hemvrån och leka med lego och magneter

- Trött, det är många barn
- Min hosta bråkar med mej
- det blir uppfinningar som ingen sett
- Bästa rummet
- Inte här

Toalett

Barnen använder helst den stora toaletten eller Pling-toaletten. Fler barn känner sig glada och att det känns bra

- den har ju plingklocka
- Jag älskar den
- Jag känner mej trygg
- Jag vill ha öppen dörr.
- Jag blir ledsen för att barnen tittar på mej

Tambur

Barnen tycker det är bra och känner sig glada. Någon upplever att det känns trångt i hallen.

- Att jag vill ut. Det är kul när jag skakar av mej overallen
- Känns inte bra, då är jag ledsen, vill att mamma ska klä på mej
- Åka hem då
- ledsen inte ute, bara vara mamma
- Jättesuperbra
- Ut
- Vill leka nu

Matsal

Dom flesta är glada och tycker att det känns bra att vara i matsalen.

- jag äter inget och jag sover.
- Kan inte helt själv. Svårt att ta mat. Kan inte ta med händerna.
- Tar mat helt själv.
- Jag bara tar och lägger på.

Gården

Övergripande av alla barnen vill leka på stora gården. Där vill man cykla, leka på berget. Leka i sandlådan klättra, använda ringarna och spela fotboll

Finns det någonstans på gården du känner dej rädd?

- I den lilla rutschkanan. Det är mörkt där. Jag är lite mörkrädd ibland. Jag tycker inte om när lyset är släckt.
- Jag är inte rädd iallafall
- Ibland på den lilla gården. Jag bara är det
- Finns det monster blir jag rädd
- Jag blir rädd när jag ramlar ner i vattenhålet och skadar mej
- Jag blir rädd när det inte finns någon vuxen ute

Vad leker barnen övergripande med?

Något i lärmiljön som behöver utvecklas?

Något man kan ta bort/eller byta placering på?

Vi ser att barnen leker med det mesta. Vi behöver introducera nytt material och hur vi synliggör det material som vi har. Vi får påminna om väljarlådorna, att man kan använda sig av väljarbilderna som finns uppsatta på väggarna. Vi ser även att vi behöver utveckla hemvrån.? Vi börjar fundera på vad vi behöver i våra miljöer. Vi flyttar bort och tillför saker under tiden.

Får alla barn vara med för sina kompisar/något barn som inte får vara med?

Hur ska vi arbeta för att alla barn ska bli delaktiga och inkluderade?

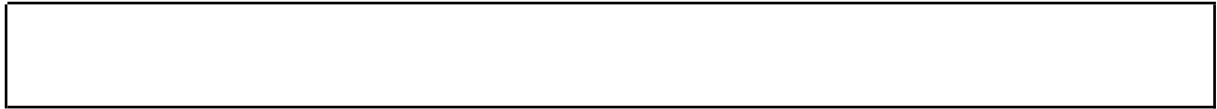
Hur lyfter vi fram och hjälper dom barn som inte får vara med?

Alla får vara med men kan behöva få lite stöd i att komma igång. En del barn behöver hjälp med att fråga. Man får även säga nej. Vi ser att i denna barngrupp är barnen inkluderande mot och med varandra. Vi kan inte se att det är någon som inte får vara med någonstans. Det krävs också närvarande och medvetna pedagoger. Här har vi också en diskussion om behöver alla vara med i samma lek? Visst har barnen rätt att säga nej
Vi får hjälpa barnen att komma igång med aktivitet

Är det något barn som ofta får höra ordet nej från pedagog eller andra barn i gruppen?

Hur arbetar vi för att minska den negativa och förstärka den positiva uppmuntran kopplat till det enskilda barnet?

Vi kan se att det finns några barn som ofta höra ett nej, Två barn från pedagoger och ett barn både från pedagoger och barn.

3. Åtgärda

4.

Formulera tydliga uppföljningsbara mål för arbetet. under det kommande året.

Målen utgår från de behov som vi, genom kartläggningen, identifierat för vår verksamhet.

Planera vilka åtgärder som ska genomföras under året för att nå målen.

Bestäm vem som är ansvarig för att en åtgärd blir genomförd och när det ska ha skett.

Mejla planen till rektor och biträdande rektor när punkt 3 är klar.

Förskolans mål:

Pedagogerna har som mål att barnen inte ska skada sej på berget.(ex vid spring och jaga lekar)

Vårt mål är att ha bättre uppsikt över det skymda utrymmet bakom skolans förråd.

Att skapa trygga rutiner runt toabesöken

Målet är att hemvråns lek ska stanna i hemvrån för att få en lugnare arbetsmiljö i ateljen.

Smultron

- Att när vi som pedagoger säger nej uppmärksammar varandra
- Att utveckla hemvråns lärmiljö
- Att försöka ge lugnare lärmiljöer för barnen

Åtgärder för att uppnå målen:<

Pedagogerna har bestämt att kull och jagalekar inte är tillåtna på berget.

Vi har kommit överens om att cirkulera bättre på utegården.

Påminna barnen om " röda handen" och vikten av att svara när någon knackar på toadörren.

Pröva en bättre avskärmning i hemvrån.

Smultron

- Att vi pedagoger använder oss av "kodordet" Gul bil för att kunna förklara och hjälpa varandra vid ett senare tillfälle (inte bland barnen)
- Inventera vad som behövs tillföras och eventuellt tas bort i lärmiljön hemvrå.
- Använda oss mer av Trollsländans lärmiljöer när dom finns tillgängliga

4. Följ upp och utvärdera

Utvärdera arbetet utifrån planen kring ansvar, förankring och främjande insatser.

Utvärdera det förebyggande arbete med mål och åtgärder:

Har vi gjort det vi skulle utifrån åtgärdsplanen? Har vi uppnått målen? Hur kommer det sig att det blev som det blev? Svaren på dessa frågor utgör analysen.

Utvärdering sker per avdelning/förskola och mailas sedan till rektor och biträdande rektor.

Tidpunkt för när årets plan senast ska utvärderas:

Maj 2023

Beskrivning av hur årets plan ska utvärderas:

Ansvariga för att planen utvärderas:

Arbetslaget, likabehandlingsgruppen samt rektor

Utvärdering för 2022/2023:

Trollsländan

- **Målet att inte skada sej på berget**(vid jaga lekar...)
Vi har inte haft några Trollsländebarn som skadat sej, vi har haft samtal om att jaga varandra på berget och vi har fått påminna barnen om detta vid flera tillfällen. Barnen har blivit mer medvetna om och förstår vad som kan hända .Vårt förhållningssätt och bemötande innebär ett ömsesidigt ansvarstagande om varandra.
- **Målet att ha bättre uppsikt över det skynda utrymmet.**
Det är inget bra hörn- barnen lär sej fort att här ser ingen mej.Speciellt på em när vi går ut efter mellanmålet och vi inte är så många ped.Föräldrakontakten vid hemgång tar vår uppmärksamhet också.... Det bästa vore att staketet flyttades så att detta hörn försvann.
- **Toaletten**
Det har fungerat bra förutom att vi har fått påminna om att man måste svara om nån ropar o frågor om det är ledigt.
- **Lugnare i Ateljen / Hemvrån**
Vi har inte löst detta problem/ inte hittat nån bra avskärmning.Nästa termin kommer det åter att bli bara atelje.Hemvrån flyttas till ett annat rum.

Smultron

- **Att vi pedagoger använder oss av "kodordet" Gul bil för att kunna förklara och hjälpa varandra vid ett senare tillfälle (inte bland barnen)**
Skarpt läge har det inte blivit så vi har behövt använda oss av kodordet gul bil, däremot har vi blivit mer medvetna om att inte säga nej. Våra utrymmen har ej varit tillräckligt tillräckliga för barnantalet så sakerna har ställt på sin spets. Behöver man säga nej får man säga det på ett annat sätt, typ, vid ett annat tillfälle kan vi göra det. Vi behöver fortsätta ha detta som en diskussionspunkt framöver för att påminna varandra. Man måste granska och jobba med sig själv. Det är ett stort egenansvar.
- **Inventera vad som behövs tillföras och eventuellt tas bort i lärmiljön hemvrå.**
Vi har tillfört sorteringsbilder och inspirationsbilder om vad man göra i hemvrån. Vi tillförde klädkrokar för utklädningskläderna och även en spegel. Vi hängde upp avskärmningsgardiner mellan lek-och lärmiljöerna i Grottan. Vi rensade på material som inte skulle finnas i överflöd. Vi har även gjort inköp inför hösten till hemvrån. Det blev en docksäng med madrass och lakan.
Vi har påbörjat ett interkulturellt förhållningssätt där vi gjort vårdnadshavare delaktiga. Vi kommer använda oss av av det i hemvrån.
- **Använda oss mer av Trollsländans lärmiljöer när dom finns tillgängliga**
Det har varit svårt då det alltid har funnits barn i deras lokaler men vi har gjort vad vi kunnat. Vi har inte kunnat erbjuda ateljéverksamheten för barnen i vårt arbete som vi velat.

Rutiner för akuta åtgärder vid situationer av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

På förskolan kan de anställda få kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling mot ett barn genom att vara närvarande och lyhörda. Det kan ske exempelvis genom observationer och barns berättelser eller genom att vårdnadshavare tar kontakt. Alla i förskolan har en skyldighet att agera så snart någon får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn blivit utsatt/kränkt av andra barn

1. Personal utreder vad som hänt/händer, samlar information om det inträffade och samtalar skyndsamt med den som blivit utsatt och den som utfört. Det är det enskilda barnets upplevelse av det inträffade som är utgångspunkten för utredningen. Personal uppmärksammar om kränkningen är en enstaka händelse eller en del av systematiska återkommande kränkningar. Utredningens omfattning och metod anpassas till varje enskilt fall.
2. Vårdnadshavare för alla parter kontaktas och delges information om det som inträffat och att en kränkingsanmälan är gjord.
3. Anmälan till huvudman görs skyndsamt av förskolan via Prorenata [funktionsbrevlåda](#) då situationen kommit till personalens kännedom. Där beskrivs kortfattat vad som hänt samt åtgärd utan att göra värderingar. Om fler personer är inblandade så görs en anmälan per individ.
4. Vid behov kallas personal till samtal med vårdnadshavare och rektor.
5. Åtgärder vidtas som syftar till att trakasserier eller kränkningar upphör. Dessa åtgärder dokumenteras. Det ska tydligt framgå vem som ansvarar för respektive åtgärd.
6. Om åtgärderna är otillräckliga måste andra eller kompletterande insatser vidtas tills situationen är löst. Huvudmannen ger stöd när behov uppkommer.
7. Åtgärderna följs vid behov upp vid ett tidsbestämt tillfälle.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn blivit utsatt/kränkt av personal

1. Gå till barnets undsättning omgående. Ge barnet upprättelse i den mån du kan
2. Samtal med kollegan om händelsen. Tänk på att inte själv kränka någon.
3. Vårdnadshavare kontaktas och delges information om det som inträffat och att en kränkingsanmälan är gjord.
4. Anmälan till huvudman görs skyndsamt av förskolan i Prorenata [funktionsbrevlåda](#) då situationen kommit till personalens kännedom. Där beskrivs kortfattat vad som hänt samt åtgärd utan att göra värderingar. Om fler personer är inblandade så görs en anmälan per individ.
5. Vid behov kallas personal till samtal med vårdnadshavare och rektor.
6. Åtgärder vidtas som syftar till att trakasserier eller kränkningar upphör. Dessa åtgärder dokumenteras. Det ska tydligt framgå vem som ansvarar för respektive åtgärd.
7. Om åtgärderna är otillräckliga måste andra eller kompletterande insatser vidtas tills situationen är löst. Huvudmannen ger stöd när behov uppkommer.
8. Åtgärderna följs vid behov upp vid ett tidsbestämt tillfälle.

Rutiner för att utreda och åtgärda när personal blivit utsatt/kränkt av personal

1. Personal på förskolan kontaktar rektor skyndsamt.
2. Rektor pratar skyndsamt med berörda parter.
3. Rektor utreder och kontaktar huvudman och eventuellt HR.

Rutiner för att utreda och åtgärda när personal blivit utsatt/kränkt av barn

1. Personal på förskolan kontaktar rektor och lämnar tillbudsrapport.
2. Personal på förskolan pratar med berörd personal.
3. Förskolan kontaktar vårdnadshavare och delger information om det som inträffat.

Kontaktuppgifter

Susanne Andersson, rektor Kisa och Rimforsa förskolor

070-391 93 21

susanne.andersson@utb.kindase.se

Teresia Sjö, biträdande rektor Kisa förskolor

070-290 08 23

teresia.sjoo@utb.kindase.se

Eva Petersson, biträdande rektor Rimforsa förskolor

070-277 05 98

eva.petersson@utb.kindase.se

Eva Holm, förvaltningschef, skolchef Kinda kommun

0494-192 01

eva.holm@utb.kindase.se